

IRINA KULIŠ

KOPRAD ja saladuslik PUUVILI

Ирина Кулиш
Бобры и загадочный фрукт (2023)

Joonistas Irina Kuliš
Vene keelest tõlkis Heli Hallik
Toimetas Irene Õmblus
Kaaned kujundas ja küljendas Vallo Hallik

© Kõik õigused kaitstud

Teose sisu eest vastutab autor

ISBN: 978-9916-668-71-9

Pärnu 2023

Trükk: MJ Konsult

Kirjastus Hea Tegu
www.fil.ee

Koprapere seenelkäik

Ühes läbi metsa voolavas jõekeses elas kobraste perekond: suur kopraisa, kopraema ja nende pojake, väike koprake. Isa ehitas

tammi, remontis kopraonni ning ujus jões üles- ja allavoolu. Ema korjas söögiks mahlaseid oksa, koprapoeg aga abistas neid mõlemaid nagu oskas.

Lõunaks armastasid koprad närida haavaoksi või krõmpsutada vesiroose, kuni ühel päeval ütles koprapoeg: „Ma ei taha täna oksa.”

„Võib-olla siis pilliroogu?” pakkus kopraisa.

„Me sööme seda iga päev. Tahaksin midagi uut, näiteks marju või seeni.”

„Seeni tahan mina ka proovida,” elavnes kopraema.

„Sellisel juhul peame minema metsa seeni korjama,” otsustas kopraisa.

Nad meisterdasid pajuvitstest korvi ja suundusid mööda jalgrada metsa. Kõige ees jooksis koprapoeg. Talle järgnes väarikalt kopraema, mõlemale poole pilke heites. Kõige lõpus tatsas kopraisa. Harjumuspäraselt valis ta välja sobilikke puid tammi jaoks. Nii nad läksid ja läksid, kuni korraga märkasid seent. See oli roheka kübara ja kõrge valge jalaga, mille ümber oli krae. Koprad astusid lähemale.

„Kui ilus!” oli kopraema vaimustuses.

„Kui suur!” limpsas kopraisa keelt.

Äkitselt astus kobraste juurde siil. Ta oli parasjagu teel kodu poole, korv seeni täis, kui märkas imestades kopraid jõest nii kaugel.

„Tere, koprad! Mida teie siin teete?” tundis ta huvi.

„Tere, siil! Seenid korjame,” vastas kopraisa.

„Aga see on ju roheline kärbseseen, kõige mürgisem seen! Seda küll süüa ei tohi!” hüüatas siil.

„Kas tõesti?” üllatusid koprad. „Me ei teadnud seda. Arvasime, et kõiki võib krõmpsutada.”

„On maitsvaid ja kasulikke seeni, aga on ka täiesti mittesöödavaid. Nendest hakkab kõht nii väga valutama, et peab lausa haiglasse minema.”

Koprad ahhetasid hirmunult. Isakobras lükkas isegi igaks juhuks koprapoja ohtlikust seenest kaugemale.

„Mis siis ikka,” lausus siil, „ma tulen teiega kaasa ja näitan kõike.”

Koprad rõõmustasid selle üle. Siil tunneb seeni nii hästi, et temaga koos korjavad nad kindlasti kõige maitsevamaid neist.

Loomad hakkasid koos minema. Korruga jäi siil seisma. Koprapoeg komistas talle otsa ja emakobras astus omakorda koprapojale otsa.

„Mis seal on?”

„Kas te ei näe?” küsis siil ja tõstis üles maani ulatuva kuuseoksa. Seal, eelmise aasta lehtede vahel, oli suur, laia pruuni kübara ja paksu valge jalaga seen.

„Kui suur! Kas seda võib süüa?” uuris koprapoeg kekseldes.

„Muidugi! See on kivipuravik, kõikide seente kuningas,” selgitas siil ja murdis selle ettevaatlikult maast lahti, et mitte kahjustada seeneniidistikku.

Edasi minnes hüples koprapoeg kõige ees ja lootits, et leiab esimesena samasuguse suure ja ilusa seene.

„Leidsin!” peatus koprapoeg erekollase sakiliste servadega seene juures.

„See on kukeseen, väga ilus ja maitsev seen,” teatas siil. „Need seened sarnanevad samblal laiali olevatele kollastele kaselehtedele. Võib-olla sellepärast kasvavadki need kaskede lähedal. Vaata hoolega ringi, leiad siit veel vähemalt viis kukeseent.”

Väike koprapoeg kadus vaikselt suure põõsa taha.

„Oi, tõesti! Siin on veel üks. Ja veel ...”

„Ai-ai,” kostus samas kellegi piiksatus. Noorte kaskede vahelt veeres ülepeakaela välja orav. „Mis hea pärast sa mind näpistasid?” niuksus ta käppadega vehkides.

„Ma arvasin, et sa oled kukeseen,” õigustas end koprapoeg.

„Ma olen oravake!”

Tuli välja, et orav oli maganud vana kännu kõrval pehmel sambalal, aga koprapoeg pidas tema heledat punakat karva kukeseeneks.

„Oravake, ära pahanda! Näe, võta see korv endale marjade ja seente jaoks.”

Kopraisa rebis vana mahalangenud kase küljest kasetohtu ja meisterdas sellest hetkega väikese korvi.

Oravale meeldis kingitus väga. Ta tänas kopraisa, võttis korvi ja hüples eemale. Selle ajaga oli kobraste korv käppade otsas juba meeldivalt raskeks muutunud. Loomad läksid edasi.

„Kas see seen sobib?” küsis kopraisa, näidates punasele valgete täppidega seenekübarale.

„Kui kaunis seen!” vaimustus kopraema.

„Sellel on seelikuke ka!” teatas koprapoeg ja surus oma nina vastu seenekübarat.

„See on kärbseseen. Ilus, aga mittesöödav,” jagas siil lähenedes oma teadmisi.

Äkitselt vaatas põder hääletult pöösastest välja. Ta painutas oma tohutut sarvedega pead ja hammustas punase kübara küljest pool ära.

„Põder, mida sa teed?! Kärbseseent ei tohi süüa!” ehmus koprapoeg ja püüdis põdra tegevust peatada.

„Pi-si-ke,” rahustas suur loom teda leebelt, „meie, põdrad, teame väga hästi, mida me süüa tohime ja mida mitte. Vaata, kui suur ma olen. Minu jaoks on selline seen nagu tablett, arstirohi, mõnele väiksemale loomale mõjub aga tõesti halvasti. Ole sellega ettevaatlik.” Nende sõnadega kadus kärbseseent mäluv põder sama hääletult tihnikusse. Koprad vaatasid lummatult põdra lai, mitmeharulisi sarvi, kuni need kadusid pöösaste taha, ning astusid seejärel taas edasi.

„Vaadake!” näitas kopraema käpaga kõrvale.

Puude vahel paistsid kõrged valge jala ja punase kübaraga seened nagu laternad.

„Haavapuravikud,” tutvustas siil.

„Täpselt haava all kasvavad ka,” märkas kopraema.

„Jah, haavapuravikele meeldib suurte gruppidenä haabade ja kuuskede läheduses kasvada.”

„Kohe korjame need kokku,” hõõrus kopraisa käppasid.

Niipea kui kopraisa küünitas kõige suurema seene poole, kostus justkui kübara seest: „Hei! Mida te teete? See seen on juba korjatud, kas te siis ei näe või?!” Seenekübara alt roomas aeglaselt välja tigu, samal ajal oma suutäit lõpuni närides.

„Vabanda, tigu,” lausus kopraisa lepitavalt, „nüüd muidugi näeme.”

Kopraema ja koprapoeg korjasid ülejäänud seeni, kuid enne uurisid hoolega kübarate alt, kas keegi teine pole juba seent ära korjanud.

„Aga seal kasvab korraga palju erinevaid seeni,” viipas kopraisa käpaga künka suunas.

Eemal rohus kasvasid kollased, roosad ja ka pruunid seened.

„Need on pilvikud,” teatas siil, „mu lemmikud.”

„Aga kuidas saab nii olla, et ühel seenel on punane kübar ja teisel kollane?” imestas kopraisa.

„Ja kolmandal hoopis roosa,” lisas koprapoeg.

„Pilvikuid on erinevat värvi. Tähtis on, et kübarad oleksid ümargused ja näeksid välja nagu maitsvad ümarad kuklid ning nende põhjad oleksid valged ja eoslehekestega,” selgitas siil keelt limpsates.

Koprad korjasid pilvikud oma korvi, aga kõige suurema kinkisid tänutäheks siilile. Siil kinnitas seene lihtsa liigutusega oma okaste külge.

Nüüd selgus, et kobraeste korv oligi juba kuhjaga täis saanud. Rahulolevad seenelised jätsid siiliga hüvasti. Nad jõudsid taas jõe äärde, istusid oma vees hulpivale lemmikkännule ja sõid kõik viimse raasukeseni ära.

Siil aga kiirustas koju. Teda ootasid ees toimetused: ta lükkas seened peenikeste kuuseokste otsa ja riputas kuivama, et talvel oleks hea võtta.